

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1797	Σύναξις Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ Δευτέρα 7 Ἰανουαρίου 2013	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

«Οὐκ ἔξεστί σοι...»

(Μᾶρκ. 6,18)

Όταν, ἀγαπητοί μου, στὴν ὄχθη τοῦ Ἰορδάνου ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ ἀσκητοῦ, τὸ κήρυγμα τῆς μετανοίας, στὴν ἐξουσία ἦταν ἐγκληματίες. Διοικητὴς τῆς Γαλιλαίας καὶ Περαιάς, τετράρχης βασιλείας, ἦταν ὁ **Ἡρώδης ὁ Ἀντίπας**.

Ὁ Ἡρώδης εἶχε βαρεῖα κληρονομικότητα. Τὸ γενεαλογικὸ του δέντρο ἦταν σάπιο ἀπ' τὴ ρίζα. **Ἀνῆκε σὲ ἔκφυλη οἰκογένεια**. Γιὸς τοῦ «μεγάλου» ἐκείνου Ἡρώδη, ποὺ ἔσφαξε τὰ νήπια τῆς Βηθλεέμ, ἦταν ἓνα κρᾶμα Ῥωμαίου, Ἀσιάτου καὶ Ἑλληνος, ἓνα μείγμα κακίας, ἀρχομανίας, πλεονεξίας καὶ σαρκολατρίας. Θηρίο μᾶλλον παρὰ ἄνθρωπος, θηρίο ὅμως μὲ στέμμα! Γιὰ τὴν πραγματοποίησι τῶν σκοπῶν του, ἐκινεῖτο μὲ πανουργία, προσποιούμενος φιλία μὲ ὄλους. Ἐκάλυπτε τὰ καταχθόνια σχέδιά του μὲ ἓνα ψεύτικο ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ λαό, ἔχτιζε κτήρια καὶ πόλεις, ἔδινε μεγαλοπρέπεια στὴν αὐλή του, θάμπωνε τοὺς πολλούς.

Ὁ καρδιογνώστης Κύριος ὅμως ἀπεκάλυψε τὰ βάθη του· γιὰ νὰ μᾶς δώση παραστατικὴ εἰκόνα τῆς κακίας του, εἶπε γι' αὐτόν· «*Ἐῖπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ...*», πέστε σ' αὐτὴ τὴν ἀλεπού (Λουκ. 13,32). Ἡ **ἀλεπού** ἦταν τὸ κατάλληλο οἰκόσημο τῆς βασιλείας τοῦ Ἡρώδου.

Ἀλλὰ ἡ βασιλικὴ αὐτὴ ἀλεπού, παρ' ὅλη τὴν πανουργία της, πιάστηκε σὲ φοβερὴ παγίδα. Παγίδα γιὰ τὸν Ἡρώδη ἔγινε μία γυναίκα, ἡ περιβόητη Ἡρωδιάδα. Αὐτὴ ἦταν ἡ νόμιμη σύζυγος τοῦ Φιλίππου, τοῦ ἀδελφοῦ του, κατῶρθωσε ὅμως νὰ μπλέξη σὲ αἰσχροὺ ἔρωτα αὐτόν, τὸν κουνιάδο της καὶ βασιλιά· κι αὐτὸς ἐξ αἰτίας της ἔδιωξε ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα τὴ νόμιμη σύζυγό του, τὴν κόρη τοῦ Ἀρέθα ἡγεμόνα τῆς Ἀραβίας, καὶ πῆρε τὴν Ἡρωδιάδα. Ἔτσι **μία μοιχαλίδα ἀνακηρύχθηκε βασίλισσα**. Βασίλισσα τίνας; Ἐνὸς λαοῦ θεοκρατικοῦ. Δὲν ὑπῆρχε χειρότερο παράδειγμα γιὰ τὴς γυναῖκες τοῦ Ἰσραὴλ, μεγαλύτερη πρόκλησι γιὰ τὸ λαὸ ποὺ εἶχε λάβει στὸ Σινὰ ὡς αἰώνιο κώδικα τῆς ζωῆς

του τὴς πλάκες τοῦ Δεκαλόγου. Κ' ἐρχόταν τώρα μιὰ γυναίκα νὰ ποδοπατήσῃ δημοσίως τὸν ἠθικὸ νόμο, νὰ θρυμματίσῃ τὴς πλάκες. Καὶ μόνο αὐτό; Ἡ μοιχαλίδα, ποὺ κατὰ τὸ Νόμο θὰ ἔπρεπε νὰ ὀδηγηθῆ ἔξω ἀπ' τὴν πόλι καὶ νὰ λιθοβοληθῆ, ἔφτασε νὰ τιμᾶται τώρα καὶ νὰ δοξάζεται ὡς βασίλισσα. Ὁ Ἡρώδης διατάζει· **Λαέ, προσκύνησε τὴ μοιχαλίδα ὡς βασίλισσα!**

***

Τὸ σκάνδαλο ἦταν τεράστιο. Ὁ **λαὸς** τὸ ἐβλεπε, τὸ συζητοῦσε κρυφά, ἀλλὰ δημοσίως δὲν εἶχε τὴ δύναμι νὰ τὸ ἀποδοκιμάσῃ. Παντοῦ ὑπῆρχαν κατάσκοποι τῶν ἀνακτόρων. Νὰ βρῖση κανεὶς τὴν Ἡρωδιάδα; θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξαφανιστῆ ἀμέσως ἀπ' τὸ πρόσωπο τῆς γῆς.

Ὑπὸ τὴν πολιτικὴ δικαιδοσία ὅμως τοῦ Ἡρώδη ζοῦσαν καὶ λευίτες, ἱερεῖς, ἀρχιερεῖς, γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι, ἐρμηνευταὶ τοῦ νόμου καὶ αὐστηροὶ ἐπιτιμηταὶ τῶν ἀμαρτημάτων τοῦ λαοῦ. Αὐτοὶ ὅλοι, ἂν μάθαιναν, ὅτι κάπου μιὰ φτωχὴ κόρη παρεξέκλινε ἠθικά, ἀμέσως θὰ διαμαρτύρονταν, θὰ μαδοῦσαν τὴς τρίχες τους, θὰ διαρρηγγυαν τὰ ἱμάτιά τους, θὰ μάζευαν τὸ λαὸ καὶ μὲ πύρινα λόγια θὰ τὸν προέτρεπαν νὰ καταδικάσῃ ἀλύπητα τὴν ἀποστάτιδα. Ἄλλ' ὃ **θηρσκευτικοὶ ἡγέτες** τοῦ Ἰσραὴλ, νὰ τώρα ὄχι μιὰ ἄσημη γυναίκα μὰ ἡ βασίλισσα τί κάνει μπροστὰ σὲ ὄλους! Δὲν θὰ φωνάζετε τώρα, δὲν θὰ διαμαρτυρηθῆτε;

Νὰ διαμαρτυρηθοῦν; Τί λέτε; εἶστε στὰ καλά σας; νὰ χάσουν οἱ ἄνθρωποι τὴν εὐνοια τῶν ἰσχυρῶν, νὰ πέσουν στὴ δυσμένεια τῶν ἀνακτόρων; Αὐτὰ δὲν γίνονται. Ἔχουν ἄλλα σοβαρῶτερα θέματα οἱ ἅγιοι πατέρες τοῦ Ἰσραὴλ. Γιὰ τὸν Ἡρώδη καὶ τὴν Ἡρωδιάδα θὰ εὔρισκαν λόγους νὰ συσκιάσουν τὸ ἀμάρτημα. «Μὴν κατηγορεῖτε τοὺς βασιλιάδες μας», θὰ ἔλεγαν· «εἶνε καλοί. Νὰ τὰ ἔργα τους, τὰ κτήρια ποὺ κτίζουν. Καὶ πόσα ἄλλα θὰ κάνουν ἀκόμη. Μὴν τοὺς πικραίνουμε λοιπόν...».

Δυστυχώς σε εποχές κοινωνικής έκλύσεως εκείνοι που έχουν ταχθῆ γιὰ τὴν περιφρούρησι τῶν ἀξιῶν μεταχειρίζονται ἠπιότητα, εὐγένεια, κολακεία, γιὰ νὰ καλύψουν τὴ σκανδαλώδη ζωὴ τῶν μεγάλων. Αὐτὴ εἶνε ἡ **συνθησμένη τακτικὴ τῶν θρησκευτικῶν ἡγετῶν**. Ἡ ἱστορία διηγεῖται ὅτι, ὅταν ὁ βασιλιᾶς τῆς Περσίας Καμβύσης, καταπατώντας τοὺς νόμους, ἀποφάσισε νὰ πάρῃ ὡς σύζυγο τὴν... ἀδερφή του καὶ ζήτησε τὴ γνώμη τῶν νομομαθῶν, αὐτοὶ μετὰ ἀπὸ σοβαρὴ (!) μελέτη ἀπήντησαν, ὅτι «τὸ θέλημα τοῦ βασιλιᾶ ἐπέχει θέσι νόμου» καὶ ἄρα μπορεῖ ὁ βασιλιᾶς νὰ συζευχθῆ ἐπισήμως τὴν ἀδερφή του! Καὶ ὄχι μόνο στὴν ἀρχαιότητα καὶ σήμερα ἐπαναλαμβάνονται τὰ ἴδια. Πρὶν ἀπὸ χρόνια οἱ ἐφημερίδες, περιγράφοντας τὴ ζωὴ τοῦ ἐκθρονισθέντος βασιλιᾶ τῆς Αἰγύπτου Φαρούκ, ἔγραψαν ὅτι αὐτός, θέλοντας νὰ διώξῃ τὴ νόμιμη σύζυγό του, ἀξίωσε ἀπὸ τὸ συμβούλιο τῶν οὐλεμάδων καὶ ἔλαβε μέσα σὲ τρεῖς ὥρες τὸ διαζύγιό του! Τελεία ὑποχώρησι τῆς θρησκευτικῆς ἀρχῆς στὴν παράνομη θέλησι τοῦ βασιλιᾶ. Ἄλλὰ γιατί νὰ πᾶμε στὴν Αἴγυπτο καὶ τὴν Περσία; Μήπως καὶ στὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δὲν ὑπάρχουν μελανὲς σελίδες, περιπτώσεις ποὺ ἡ διοικοῦσα ἐκκλησία ὑπέκυψε σὲ παράνομες καὶ ἀντικανονικὲς θελήσεις ἰσχυρῶν καὶ παρὰ τὸ νόμο τοῦ Κυρίου ἐξέδωσε διαζύγια καὶ εὐλόγησε γάμους;

Τί λοιπὸν τὸ παράδοξο, ἂν καὶ οἱ τότε θρησκευτικοὶ ἀρχηγοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἀκολουθοῦσαν τέτοια τακτικὴ; **Οἱ μισθωτοὶ ποιμένες σιωποῦν**.

***

Ὁ προφήτης ὅμως τολμᾷ. Ὅταν στὴν αὐλὴ τοῦ Ἡρώδης ξέσπασε τὸ σκάνδαλο, ἦταν στὴν ἀκμὴ τῆς δράσεώς του ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Ἐφτάσε στ' αὐτιά του ἡ εἶδισι καὶ ταραχθήκε. Τί ἔπρεπε νὰ κάνῃ; νὰ σιγήσῃ ἢ νὰ ἐλέγξῃ;

Ἄν ἤθελε τὴν ἡσυχία του, θὰ μπορούσε νὰ σιωπήσῃ καὶ δικαιολογούμενος νὰ πῆ στὸν ἑαυτό του· «Ἰωάννη, τόσοσ κόσμος συρρέει, γερμίζουν οἱ ὄχθες τοῦ Ἰορδάνου· ἕνας λαὸς ἀκούει τὴ διδασκαλία, ἐξομολογεῖται, μετανοεῖ· ἀλλὰ καὶ ἕνας κύκλος μαθητῶν ἔχει σχηματισθῆ γύρω σου. Ἄν τώρα ἐλέγξῃς τὴ βασιλικὴ παρανομία, θὰ συλληφθῆς, τὸ κήρυγμα θὰ διακοπῆ, ὁ κύκλος τῶν μαθητῶν θὰ διαλυθῆ, τὸ ἔργο σου θὰ κινδυνεύσῃ. Κι αὐτὰ γιὰ ἕναν ἔλεγχο! Δὲν εἶνε λοιπὸν προτιμότερο νὰ παραβλέψῃς τὸ σκάνδαλο καὶ νὰ σιγήσῃς;».

Ἄν ἦταν ἄλλος στὴ θέσι του, ἕνας ἀπὸ τοὺς συγχρόνους κηρύκεις, θὰ μπορούσε ὄχι μόνο αὐτὰ νὰ σκεφτῆ, ἀλλὰ καὶ νὰ προχωρήσῃ σὲ περισσότερο «συνετὲς» ἐνέργειες· θὰ μπο-

ρούσε, ἄς ποῦμε, **νὰ πλησιάσῃ τὰ ἀνάκτορα** καὶ ἐκμεταλλεόμενος τὴν ἐκτίμησι ποὺ ἔτρεφε γι' αὐτὸν ὁ Ἡρώδης, νὰ ἐπιβληθῆ στοὺς κύκλους τῆς αὐλῆς, νὰ ἐπηρεάξῃ ἀπὸ τὰ παρασκῆνια, νὰ θεωρῆται ἕνας ἀπὸ τοὺς δυναμικοὺς ἄνδρες τῆς ἐποχῆς, θρησκευτικὸς καὶ πολιτικὸς παράγων. Καί, φίλος πλέον τῶν ἀνακτόρων, θὰ εἶχε στὴ διάθεσί του ὅλα τὰ μέσα ἄρκεϊ νὰ μὴν ἤλεγχε τὸν βασιλέα.

Ἄλλὰ ὁ Βαπτιστὴς δὲν νικῆθηκε ἀπὸ τέτοιους πειρασμούς. Δὲν ἔμοιαζε καθόλου μὲ κάποιους σημερινούς, ποὺ χάριν τοῦ ἔργου τους (ποιοῦ ἔργου;) ἀντιπαρέρχονται βοῶντα καὶ κρίζοντα σκάνδαλα ἀρχόντων, βάζουν στὸ στόμα φίμωτρο καὶ δικαιολογούμενοι λένε αὐτὰρ εσκα· «Ἐμεῖς εἴμαστε τοῦ ἐποικοδομητικοῦ κηρύγματος». Ὁ Ἰωάννης δὲν προτίμησε τὴ σιγὴ καὶ συγκάλυψι. Δὲν ἦταν ἄνθρωπος τῶν ἐλιγμῶν καὶ συμβιβασμῶν. Ὅχι. Βάδισε μὲ εὐθύτητα. Μόλις ξέσπασε τὸ σκάνδαλο, γοργὸς σὰν ἀετός, ἀνέβηκε στὰ ἀνάκτορα καὶ **ἔρριξε τὸν κεραυνό**. Κεραυνὸς ἦταν οἱ λίγες ἐκεῖνες λέξεις ποὺ εἶπε στὸν Ἡρώδη· «*Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου*» (Μάρκ. 6,18).

***

Καὶ **τὸ ἀποτέλεσμα** τοῦ ἐλέγχου; θὰ ρωτήσουν οἱ «ρεαλισταὶ» θεολόγοι καὶ ἱεροκήρυκες. Εἰσακούστηκε ἡ φωνὴ τῆς διαμαρτυρίας, ἔπαυσε τὸ σκάνδαλο; διώχθηκε ἡ μοιχαλίδα;

Οἱ «συνετοὶ» προφασίζονται. Ἀλλὰ, κύριοι, ὁ Ἰωάννης δὲν ἐξήρτησε ποτὲ τὴν ἐκτέλεσι τοῦ καθήκοντός του ἀπὸ τ' ἀποτελέσματα, ὅπως ἐσεῖς. Δὲν ἦταν «ἔμπορος» τοῦ θεοῦ θελήματος. Ἐπρεπε νὰ δώσῃ τὴ μαρτυρία τῆς ἀληθείας. Τὰ ἀπὸ ἑκεῖ καὶ πέρα ἀνήκουν στὸ Θεό.

Καὶ ἡ ἱστορία μαρτυρεῖ, ὅτι **τὸ σύντομο ἐκείνο κήρυγμα**, ποὺ τοῦ στοίχισε αὐτὴ τὴ ζωὴ, ἔγινε **ἡ πηγὴ ἀπείρων εὐλογιῶν** γιὰ τὴν Ἐκκλησία. Τὰ κηρύγματα τῶν ῥαββίνων καὶ τῶν ποικλωνύμων σχολῶν των μὲ τίς ἐξονυχιστικὲς καὶ ἀνιαρὲς ἐρμηνεῖες τοῦ νόμου, λησμονήθηκαν. Ἀλλὰ τὸ «*Οὐκ ἔξεστί σοι, βασιλεῦ...*» καὶ μετὰ εἴκοσι αἰῶνες ἐξακολουθεῖ νὰ συγκινῆ. Πάλλει ἀπὸ ζωὴ. Μεταδίδει ζωὴ. Φωτίζει μὲ ἀνταύγεια τὴν ὁδὸ τῶν μαρτύρων τῆς ἀληθείας. Ἀπὸ αὐτὸ ἀντλοῦν παρηγορία καὶ δύναμι οἱ πιστοὶ στρατιῶτες τοῦ Κυρίου, ποὺ καλοῦνται νὰ δώσουν καὶ τὴ δική τους μαρτυρία, σὲ μία γενεὰ ἄπιστη καὶ διεστραμμένη, ἔτοιμοι νὰ ἐπαναλάβουν σὲ κάθε παρόμοια περίπτωσι τὴ φωνὴ τοῦ ἐλέγχου, τὴν ἀθάνατη φωνὴ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· «*Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου*».

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**